



MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

TYRIMO IŠVADA DĖL PROFESIONALIAJAM SPORTUI IR RAJONO SPORTO KLUBAMS MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ SKYRIMO BEI PANAUDOJIMO TEISĖTUMO IR PAGRĮSTUMO

2024 m. lapkričio 12 d. Nr. KT9-7

Mažeikiai

Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu ir Tarnybos 2024 metų veiklos planu, atliko tyrimą Mažeikių rajono savivaldybės administracijoje (toliau – Administracija) dėl profesionaliajam sportui ir rajono sporto klubams Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo bei panaudojimo teisėtumo ir pagrįstumo.

Tiriamasis laikotarpis - 2022 - 2024 metai.

Šiuo laikotarpiu Savivaldybės administracijai vadovavo Saulius Šiurys iki 2023-04-17¹ ir Jolanta Kekytė nuo 2023-04-20².

Tyrimą atliko - Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Loreta Dimienė (tyrimo grupės vadovė) ir vyresnioji patarėja Dalia Pūnienė, vykdant Mažeikių rajono savivaldybės kontrolieriaus 2024 m. gegužės 29 d. pavedimą Nr. KT11-2.

Tyrimo apimtis ir metodai:

➤ išvados pagrindimui duomenys buvo renkami nagrinėjant įstatymus, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos patvirtintas tvarkas, Mažeikių rajono savivaldybės Sporto tarybos protokolus, Administracijos direktoriaus įsakymus, finansavimo sutartis, sporto projektų vykdytojų ataskaitas, išlaidas pateisinančius dokumentus bei kitus dokumentus ir gautą informaciją.

Atliekant tyrimą laikėmės prielaidos, kad mums pateikti duomenys yra teisingi, dokumentai išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

Pažymime, kad Tarnybai nėra suteikta teisė aiškinti įstatymus ir kitus teisės aktus, todėl šioje išvadoje pateikta Tarnybos nuomonė dėl teisės aktų nuostatų taikymo negali būti vertinama kaip oficialus teisės aktų aiškinimas.

Tyrimo išvada pateikta Mažeikių rajono savivaldybės merui, Administracijai ir Savivaldybės tarybos kontrolės komitetui.

¹ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-03-31 sprendimas Nr. T1-103 „Dėl Sauliaus Šiurio atleidimo iš Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pareigų“

² Mažeikių rajono savivaldybės mero 2023-04-20 potvarkis Nr. M2-118

Išvados

1. Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto projektų finansavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) yra tobulintinas (žr. 1 skyrių).

2. Ne visais atvejais savivaldybės biudžeto lėšos fizinio aktyvumo projektams skirtos vadovaujantis Aprašu. Nesivadovaujant Aprašu asociacijai Krepšinio klubui Mažeikių „Mažeikiai“ paskirta 250,0 tūkst. Eur. Kadangi lėšos paskirtos ne pagal Aprašo reikalavimus, todėl nepateikta ir detali lėšų panaudojimo sąmata pagal kurią būtų galima spręsti kokios numatomos tinkamos finansuoti projekto išlaidos. Pagal Aprašą projekto vykdytojas privalo pakeisti išlaidų sąmatą pagal jam skirtą išlaidų sumą, tačiau kai kurie projektų vykdytojai 2023-2024 m. tokių sąmatų neteikė, arba pateikė nepasirašytas nei elektroniniu nei fiziniu parašu. Patikrinus pateiktas paraiškias dėl projektų rėmimo, nustatyti atvejai, kai pateikti dokumentai neatitinka Mažeikių rajono savivaldybės tarybos patvirtinto Aprašo nuostatų. Pateiktose paraiškiose nenurodytos datos arba datos neatitinka protokole, įsakymuose bei sutartyse nurodytos finansavimo skyrimo datos, nenurodyti projektų pavadinimai arba nurodytų projektų pavadinimai neatitinka Protokole nurodyto projekto pavadinimo, kuriam paskirtas finansavimas, prie paraiškų nepateikti įstatai bei deklaracijos, sporto veiklos sutartys (žr. 2.1 poskyrį).

3. Direktorius įsakymų, susijusių su lėšų skyrimu sporto projektų vykdymui, preambulėje nurodomi tik bendriniai teisės aktai, tačiau nenurodoma, į ką atsižvelgiant skiriamos biudžeto lėšos, t. y. nenurodomas Aprašas, Sporto tarybos ar Sporto darbo grupės protokolo data ir numeris. Kai kuriuose Direktorius įsakymuose ir finansavimo sutartyse nenurodyti finansuojamų projektų pavadinimai, tik nurodyta, kad lėšos skiriamos projekto vykdytojui sporto veiklos išlaidoms iš dalies finansuoti (žr. 3.1 poskyrį).

4. Ne visais atvejais projektų vykdytojai pateikė ataskaitas apie projektų vykdymui patirtas išlaidas ir visus faktines išlaidas patvirtinančius dokumentus: 2023 m. iš 29 projektų vykdytojų 8 nepateikė patikslintų sąmatų ir išlaidų suvestinių suskirstytų pagal išlaidų grupes, 7 – projekto įvykdymo ataskaitų; kai kurie nepateikė ir/ar netinkamai pateisino patirtas išlaidas už 16,5 tūkst. Eur, ar panaudojo 16,0 tūkst. Eur ne pagal Aprašo reikalavimus (žr. 3.2 poskyrį).

5. Ne visais atvejais profesionaliojo sporto projektų vykdytojai pateikė išlaidų suvestines suskirstytas pagal išlaidų rūšis, nesilaikė Aprašo nuostatos dėl darbo užmokesčiui skirtų lėšų dydžio, nepateikė ir/ar netinkamai pateisino Savivaldybės biudžeto lėšų už 19,2 tūkst. Eur, bei finansavo netinkamas projekto išlaidas už 5,6 tūkst. Eur. Kadangi asociacijai krepšinio klubui Mažeikių „Mažeikiai“ skirti 250,0 tūkst. Eur ne pagal Aprašo reikalavimus, tai ir jų panaudojimas negali būti vertinamas pagal Aprašo nuostatas (žr. 3.3 poskyrį).

6. Nei Apraše, nei atskiru dokumentu nėra patvirtinta sporto projektų įgyvendinimo priežiūros ir kontrolės vykdymo tvarka: kas ją atlieka, kaip atlieka, kada atlieka, kaip apiforminami priežiūros rezultatai, kam jie pateikiami ir t. t. Tyrimo metu nustatyti dalykai ir lėšų panaudojimo ne pagal paskirtį atvejai rodo, kad sporto projektų vykdytojams skirtų Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo kontrolė nebuvo pakankama. Lėšų panaudojimo kontrolė negalėjo būti tinkamai atlikta, nes nebuvo paskirtas už lėšų panaudojimo kontrolės atlikimą atsakingas asmuo, nenustatytas tinkamas kontrolės atlikimo laikas ir detalios kontrolės atlikimo procedūros (žr. 3.4 poskyrį).

Rekomendacijos Mažeikių rajono savivaldybės administracijai

Siekiant, kad Savivaldybės biudžeto lėšos būtų skirtos sporto projektų vykdytojams, kurių paraiškos ir projektai atitinka teisės aktų reikalavimus, kad būtų vykdomi sporto projektai, o Savivaldybės biudžeto lėšos būtų naudojamos pagal teisės aktų reikalavimus ir, kad Savivaldybės administracijos darbuotojai žinotų ir vykdytų jiems priskirtas pareigas:

1. Paskirti atsakingą asmenį už sporto projektų vykdytojų paraiškų ir jų priedų administracinės atitikties vertinimą.

2. Paskirti atsakingą asmenį už sporto projektų įgyvendinimo priežiūros vykdymą, nustatyti detalias priskirtas kontrolės procedūras, tikrinimo periodiškumą bei atskaitingumą už sporto projektų vykdytojų veiklos vykdymo vietose atliktos priežiūros rezultatus.

3. Patvirtinti sporto projektų įgyvendinimo priežiūros ir kontrolės vykdymo tvarką ir paskirti atsakingą asmenį už Savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų sporto projektų vykdytojams, naudojimo kontrolę, nustatyti detalias kontrolės procedūras, atsakomybę, atskaitomybę ir kontrolės atlikimo terminus.

4. Siekiant, kad visi potencialūs sporto projektų vykdytojai dalyvautų konkurse ir turėtų galimybę gauti visą skelbtiną informaciją, vietinėje spaudoje ir savivaldybės internetinėje svetainėje skelbti informaciją apie organizuojamą sporto projektų atrankos konkursą bei kvietimą teikti paraiškas sporto projektų daliniam finansavimui gauti.

5. Įvertinti sporto projektų vykdytojų nepateisintas ir/ar netinkamai pateisintas ir netinkamas finansuoti išlaidas ir spręsti dėl tokių lėšų grąžinimo į Savivaldybės biudžetą.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti tyrimo išvados dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (16-17 psl.)

Ižanga

Mažeikių rajono savivaldybė vykdo savarankiškas funkcijas, susijusias su kūno kultūros ir sporto plėtojimu ir gyventojų poilsio organizavimu, kurios įtvirtintos LR Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 29 d.

Šių funkcijų vykdymui, Savivaldybės taryba yra patvirtinusi Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų sporto projektų finansavimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas)³ ir Savivaldybės sporto tarybą⁴, kuri 2023 m. spalio 18 d. sprendimu Nr. T1-309⁵ panaikinta. Savivaldybės mero potvarkiu⁶ sudaryta Savivaldybės sporto darbo grupė. Tiek buvusi Savivaldybės sporto taryba, tiek šiuo metu veikianti Sporto darbo grupė sudaromos Savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpiui, o jų nutarimus atsižvelgia Savivaldybės administracijos direktorius (toliau – Direktorius), skirdamas lėšas sporto projektams finansuoti⁷.

Per 2022-2024 m. sporto projektų vykdymui dalinai finansuoti iš savivaldybės biudžeto skirta 1 174,7 tūkst. Eur

1 lentelė: Sporto projektų vykdymui skirtos lėšos, Eur

<i>Projekto vykdytojai</i>	<i>2022 metai</i>	<i>2023 metai</i>	<i>2024 metai</i>	<i>Iš viso</i>
Sporto klubai	65 074,00	144 400,00	80 250,00	289 724,00
Profesionalus sportas	100 000,00	485 000,00	300 000,00	885 000,00
Viso:	165 074,00	629 400,00	380 250,00	1 174 724,00

Šaltinis: Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Tyrimo metu detaliam vertinome sporto klubams ir profesionaliajam sportui skirtų lėšų panaudojimą 2023 metais, nes už 2024 metais paskirtas lėšas ataskaitos bus pateiktos tik metų gale pagal finansavimo sutartyse nurodytą terminą.

³ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020-08-28 sprendimas Nr. T1-199 „Dėl kūno kultūros ir sporto projektų rėmimo iš Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto konkurso aprašo patvirtinimo“; 2022-11-25 sprendimas Nr. T1-314 ir 2024-01-25 sprendimas Nr. T1-10 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto projektų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

⁴ Mažeikių rajono savivaldybės 2019-09-27 sprendimas Nr. T1-267 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės sporto tarybos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ su pakeitimais (2020-12-15 Nr. T1-334; 2021-04-29 Nr. T1-114; 2022-09-30 Nr. T1-271)

⁵ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-10-18 sprendimas Nr. T1-309 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimų pripažinimo netekusiais galios“

⁶ Mažeikių rajono savivaldybės mero 2023-11-08 potvarkis Nr. M1-676 „Dėl sporto darbo grupės sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“

⁷ Aprašo 5 p.

Tyrimo rezultatai

1. Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto projektų finansavimo tvarkos aprašas tobultinas

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimais⁸ patvirtintas Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto projektų finansavimo tvarkos aprašas reglamentuoja Mažeikių rajono savivaldybės organizacijų, įstaigų paraiškų teikimo, priėmimo ir vertinimo bei Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo ir atsiskaitymo už jas tvarką. Pagal šį Aprašą lėšos projektams finansuoti skiriamos Administracijos direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į Mažeikių rajono savivaldybės Sporto tarybos ir/ar Sporto darbo grupės nutarimą. Paraiškų atranką organizuoja Mažeikių rajono savivaldybės administracija. Apraše nurodytos tinkamos Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuoti projekto vykdymo išlaidos ir netinkamos finansuoti projekto vykdymo išlaidos bei projekto vykdytojo atskaitomybė.

Aprašo⁹ (galiojusio 2023 m.) 1 priede (toliau – Paraiška), nurodyta klaidinanti (neatitinkanti) Aprašo informacija, t. y. projekto sąmatos 7 p. nurodyta „Inventorius ir įranga (virš 500 Eur) (26.4 punktas)“, tačiau Apraše 26.4 papunktis neegzistuoja. Apraše visai nenumatyta galimybė įsigyti inventoriaus ar įrangos, kurių vertė didesnė kaip 500 Eur. Tačiau Aprašo 20.4 p. nurodyta, kad tinkamomis finansuoti išlaidomis gali būti „išliekamąją vertę turinčios materialios investicijos pagal prie Paraiškos pridedamą atskirą projektą“, bet projekto sąmatoje (Paraiškos formoje) tokių išlaidų finansavimas nėra numatytas.

Aukščiau minėtu projekto sąmatos 7 p. pasinaudojo Kikbokso klubas „Okamis“, 2023 m. sausio 13 d. teikdamas Paraišką ir 7.1. p. nuroydamas, kad įsigys „Bokso ringą“ už 16 042 Eur, ko pasėkoje Sporto taryba skyrė klubui 16,0 tūkst. Eur¹⁰.

Tyrimo metu nustatyta atvejų, kai projekto vykdytojas mokėjimus už prekes ir paslaugas atlieka iš kelių banko sąskaitų ir/ar gautas į nurodytą banko sąskaitą Savivaldybės biudžeto (toliau – SB) lėšas perveda į kitas sąskaitas. Kaip gerosios praktikos pavyzdys, galėtų būti Vilniaus miesto savivaldybės biudžeto lėšomis remiamų sporto projektų finansavimo tvarkos aprašas¹¹, kuriame nurodyta, kad „Pareiškėjas, kurio pateiktam sporto projektui nuspręsta skirti finansavimą, privalo atsidaryti atskirą sąskaitą kredito įstaigoje iš Savivaldybės biudžeto skiriamoms lėšoms pervesti. Taip pat tinkama laikoma sąskaita, kuri buvo naudojama praėjusiais metais laimėjus konkursą ir į ja buvo pervestos Savivaldybės biudžeto lėšos“.

⁸ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2022-11-25 sprendimas Nr. T1-314 ir 2024-01-25 sprendimas Nr. T1-10 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto projektų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

⁹ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2022-11-25 sprendimas Nr. T1-314 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto projektų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

¹⁰ Sporto tarybos 2023-02-21 protokolas Nr. 4

¹¹ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2023-09-20 sprendimas Nr. 1-196

2. Fizinio aktyvumo projektų atranka organizuota ir vykdyta su trūkumais

2.1. Ne visais atvejais savivaldybės biudžeto lėšos fizinio aktyvumo projektams skirtos vadovaujantis tvarkos aprašu

Mažeikių rajono savivaldybės kultūros veiklos ir sporto plėtros programos (Nr. 04) vienas iš tikslų yra „užtikrinti sporto visiems prieinamumą ir aprėpį“. Šio tikslo įgyvendinimui numatytas uždavinys – užtikrinti kūno kultūros ir sporto renginių organizavimą ir finansavimą, o uždavinio įgyvendinimui viena iš priemonių – profesionalaus sporto rėmimas. Pagal Administracijos pateiktą sąrašą profesionalųjį sportą atstovauja trys klubai: VšĮ „Vip futbolo klubas“, asociacija krepšinio klubas Mažeikių „Mažeikiai“ ir asociacija „FK Atmosfera“.

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. rugsėjo 20 d. sprendimo Nr. T1-257¹² aiškinamajame rašte nurodyta, kad 250,0 tūkst. Eur skiriama profesionaliam sportui remti. Kadangi profesionalųjį sportą atstovauja trys klubai, tai pagal Aprašą turėjo būti sudarytos vienodos galimybės visiems trims klubams teikti paraiškas finansavimo gavimui ir atranka turėjo būti skelbiama antrą kartą¹³, nes Tarybos sprendime nebuvo nurodyta, kad lėšos skiriamos būtent asociacijai krepšinio klubui Mažeikių „Mažeikiai“ (toliau – Krepšinio klubas).

Šių lėšų skyrimo nesvarstė Sporto taryba, nes jos įgaliojimai buvo pasibaigę¹⁴, o naujos sudėties nepatvirtinta. Lėšos SB numatytos pritarus Mero potvarkiu¹⁵ sudarytai sporto darbo grupei (2023-08-28 protokolais Nr. 2), nors Krepšinio klubo prašymas dėl papildomos paramos 250,0 tūkst. Eur skyrimo pateiktas tik 2023 m. rugsėjo 12 d. Po Savivaldybės tarybos sprendimo dėl 2023 m. biudžeto pakeitimo priėmimo (2023-09-20) Krepšinio klubui Administracijos direktoriaus įsakymu¹⁶ paskirta 250,0 tūkst. Eur. Kadangi lėšos Krepšinio klubui paskirtos nesivadovaujant Tarybos patvirtintu Aprašu, todėl nepateikta ir detali lėšų panaudojimo sąmata pagal kurią būtų galima spręsti kokios numatomos tinkamos finansuoti projekto išlaidos¹⁷.

Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybės meras 2023 m. gegužės 10 d. potvarkiu Nr. M1-102 sudarė Mažeikių rajono savivaldybės sporto darbo grupę, tačiau jos veiklos nuostatų nepatvirtino¹⁸, o 2023 m. lapkričio 8 d. potvarkiu Nr. M1-676¹⁹ sudarė kitos sudėties sporto darbo grupę ir patvirtino jos veiklos nuostatus, tačiau nepanaikino anksčiau sudarytos darbo grupės. Dėl to, iki šiol veikia dvi sporto darbo grupės, kurių narių sudėtis skirtinga, sutampa tik vienas narys. Sporto darbo grupėje nėra nei vieno Savivaldybės tarybos nario, kaip buvo prieš tai galiojusioje (iki 2023-10-18²⁰) Sporto taryboje, t. y. jos sudėtyje buvo Savivaldybės tarybos narių. Sporto darbo grupės nuostatų 2. p. numatyta, kad ši darbo grupė „sudaroma Savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpiui“, o 4. p.

¹² Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-09-20 sprendimas Nr. T1-257 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 24 d. sprendimo Nr. T1-5 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės 2023 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo“

¹³ Aprašo 35 p.

¹⁴ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2019-09-27 sprendimas Nr. T1-267 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės sporto tarybos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ 3 p.

¹⁵ Mažeikių rajono savivaldybės mero 2023-05-10 potvarkis Nr. M1-102 „Dėl sporto darbo grupės sudarymo“

¹⁶ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-10-04 įsakymas Nr. A1-1370 „Dėl lėšų skyrimo“

¹⁷ Finansavimo sutartis 2023-10-04 Nr. MSK-810

¹⁸ Mažeikių rajono savivaldybės Mero 2023-05-10 potvarkis Nr. M1-102 „Dėl sporto tarybos grupės sudarymo“.

¹⁹ Mažeikių rajono savivaldybės Mero 2023-11-08 potvarkis Nr. M1-676 „Dėl sporto tarybos grupės sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“.

²⁰ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023-10-18 sprendimas Nr. T1-309 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos sprendimų pripažinimo netekusios galios“.

numatoma, kad ši darbo grupė savo veikloje vadovaujasi „Savivaldybės tarybos veiklos reglamentu ir šiais Nuostatais“. Mūsų nuomone, nesant Savivaldybės tarybos narių darbo grupės sudėtyje, šis reglamentavimas perteklinis. Be to Sporto darbo grupės nuostatuose nėra nurodyta, kam ši grupė atskaitinga.

Aprašo 13 p. numato, kad „pareiškėjas gali teikti ne daugiau dviejų paraiškų skirtingoms priemonėms“, tačiau 2023 m. protokolu²¹ Asociacijai „FK Žemaitijos lokiai“ skirta du kartus (500 Eur ir 4500 Eur) pagal tą pačią priemonę „Masinio sporto ir sveikatingumo renginiai, vaikų, jaunių, jaunimo, suaugusiųjų ir veteranų užimtumas“ (2023-05-09 finansavimo sutartys Nr. MSK-247 ir Nr. MSK-248).

Aprašo 14 ir 15 p. nurodyta paraiškų pateikimo ir registracijos prievolė, tačiau 2022-2024 m. dauguma teiktų paraiškų yra be Administracijos registracijos žymos, nors išvados derinimo metu, Administracija pateikė paraiškų registracijos lenteles, tačiau 2022 m. lentelėje nenurodyti FK „Atmosfera“ paraiškų registracijos numeriai. 2023-2024 m. dalis paraiškų nepasirašytos projektų vykdytojų nei elektroniniu, nei fiziniu parašu²². Iš 2022 m. protokolo²³, matyti, kad paraiškos priimamos ir pasibaigus paraiškų pateikimo terminui, tačiau lėšos buvo paskirtos²⁴.

Nesilaikoma Aprašo²⁵ 40 p., kur nurodyta, kad projekto vykdytojas, pasirašydamas sutartį su Savivaldybės administracija, privalo pakeisti išlaidų sąmatą pagal jam skirtą išlaidų sumą. Dažnu atveju Sporto taryba/sporto darbo grupė protokoliniu sprendimu projektų vykdytojams skiria skirtingą sumą negu buvo prašoma pirminėje paraiškoje, o lėšos projektams finansuoti skiriamos Administracijos direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į Mažeikių rajono savivaldybės Sporto tarybos nutarimą. Todėl būtina patikslinti sąmatas, pagal kurias finansavimo sutarties įgyvendinimą kontroliuojantis asmuo, išlaidas galėtų sutikrinti pagal pateiktos Ataskaitos atitiktą patikslintai sąmatai. 2022 m. patikslintų sąmatų pagal tuo metu galiojusį aprašą²⁶ nebuvo reikalaujama pateikti, tačiau būtų tikslinga peržiūrėti ir pakoreguoti finansavimo sutarties formos²⁷ 4.1 p., numatant, kad prie sutarties būtų pateikta patikslinta projekto sąmata (o ne „programos“ sąmata). Nustatyti atvejai, kai sąmatos pateiktos netikslios arba neatitinkančios Aprašo reikalavimų, pvz.:

- 2023 m. Kikbokso klubas „Okamis“, pateikė patikslintą ir tinkamai elektroniniu parašu pasirašytą sąmatą, tačiau joje nurodė, kad prie paraiškos skilties „III PROJEKTO SĄMATA“ tikslina 1. punktą „Bokso ringas 16 000 Eur“, tačiau šis punktas numato (Aprašo 20.1 p.) tinkamas finansuoti išlaidas „sporto bazių, patalpų nuomos ir eksploatacijos išlaidos (šildymo, elektros energijos, vandentiekio ir kanalizacijos)“;
- Asociacija „FK Atmosfera“, 2023 m. teikdama patikslintą sąmatą 90,0 tūkst. Eur - 10 p. nurodo patirianti 50,0 tūkst. Eur išlaidų darbo užmokesčiui, tačiau Aprašo 20.10. p. numato, kad tokios išlaidos negali būti daugiau kaip 30 proc. projekto išlaidų sumos, t. y. tinkamos finansuoti išlaidos galėjo sudaryti tik 27,0 tūkst. Eur. Ta

²¹ Mažeikių rajono sporto tarybos 2023-02-21 posėdžio protokolas Nr. 4.

²² 2023 m. – VšĮ SB Racing, Stalo teniso klubas „Vijurkas“ ir sporto klubas „Dziudas“ (1200,00 Eur ir 1200,00 Eur); 2024 m. – Mažeikių DARTS sporto klubas, asociacija FK „Žemaitijos lokiai“, FK „Atmosfera“ (70000,00 Eur ir 11980,00 Eur), sporto asociacija „Danas“, Mažeikių bėgikų klubas „Penki kalnai“, šachmatų klubas „Matas“.

²³ Mažeikių rajono sporto tarybos 2022-03-17 posėdžio protokolas Nr. 2.

²⁴ Asociacija „FK Atmosfera“, Mažeikių futbolo asociacija

²⁵ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2022-11-25 sprendimas Nr. T1-314 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto projektų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

²⁶ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2020-08-28 sprendimas Nr. T1-199 „Dėl kūno kultūros ir sporto projektų rėmimo iš Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto konkurso aprašo patvirtinimo“

²⁷ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-10-22 įsakymu Nr. A1-2411 patvirtintos Finansavimo sutarties formos reikalavimai.

pati situacija ir 2024 m.: patikslintoje sąmatoje nurodyta 30,0 tūkst. Eur suma darbo užmokesčiui, kai pagal Aprašą nuo skirtų 70,0 tūkst. Eur, tinkamos finansuoti gali būti tik 21,0 tūkst. Eur.

Patikrinus pateiktas paraiškas dėl projektų rėmimo, nustatyti atvejai, kai pateikti dokumentai neatitinka Mažeikių rajono savivaldybės tarybos patvirtinto Aprašo nuostatų. Pateiktose paraiškose nenurodytos datos arba datos neatitinka protokole, įsakymuose bei sutartyse nurodytos finansavimo skyrimo datos, nenurodyti projektų pavadinimai arba nurodytų projektų pavadinimai neatitinka Protokole nurodyto projekto pavadinimo, kuriam paskirtas finansavimas, prie paraiškų nepateikti įstatai bei deklaracijos. Aprašo Paraiškos formoje IV skylyje nurodyta, kad priemonei „profesionalaus sporto rėmimas“ prie paraiškos pridedamas pareiškėjo patvirtinimas, kad su klubui atstovaujančiais sportininkais sudaryta sporto veiklos sutartis, tačiau tai patvirtinančių dokumentų Tarnybai nebuvo pateikta, nors Aprašo 24.8. p. nurodytas privalomas tokių dokumentų pateikimas, pvz.: 2021 m. lapkričio 24 d. Krepšinio klubas Mažeikių „Mažeikiai“; Asociacija „FK Atmosfera“ paraiškoje nurodė 2022 m. gruodžio 20 d. datą, kuri neatitinka finansavimo skyrimo dokumentuose nurodytų datų, t. y. protokolo (2022-03-17) bei įsakymo/sutarties (2022-03-24), prie paraiškos nepateikti įstatai ir deklaracija, o 2023 m. sausio 11 d. pateikta paraiška nepasirašyta. Analoginė situacija ir su Mažeikių DARTS sporto klubu. Panaši situacija ir su Asociacija „FK Žemaitijos lokiai“, Paraiškoje nurodytas projekto įgyvendinimo laikotarpis (2022-04-01-2022-11-19) neatitinka paraiškos pateikimo (2023-01-02) bei finansavimo skyrimo protokolo Nr. 4 (2023-02-21) datoms; VšĮ „VIP futbolo klubas“ prie 2024 m. vasario 15 d. teiktos Paraiškos nepateikė klubo registravimo pažymėjimo ir įstatų; analoginė situacija ir su Mažeikių auto sporto klubu, Sporto asociacija „Danas“, Imtynių sporto klubu „Dziudas“, Mažeikių stalo teniso klubu „Vijurkas“, Asociacija „VšĮ SB Racing“ ir kt.

Pastebėti atvejai, kai Paraiškose, įstatuose nurodytas projekto pavadinimas neatitinka su protokole²⁸, įsakyme, finansavimo sutartyje, nurodytu projekto pavadinimu, pvz.: „Sėkmingas startas“ - VO „JP quad cross team“ bei „Kovos menų klubas „Okamis“ - Kikbokso klubas „Okamis“. Dažnu atveju paraiškoje nurodytas projekto pavadinimas iš dalies arba visiškai neatitinka protokole nurodyto projekto pavadinimo.

Vadovaujantis Aprašo 37 p. atrankos rezultatai turi būti skelbiami Savivaldybės interneto svetainėje, tačiau dėl Krepšinio klubui Mažeikių „Mažeikiai“ paskirtų 250 000 Eur informaciją nėra skelbiama.

3. Neužtikrinta Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo pagal teisės aktų ir finansavimo sutarčių reikalavimus kontrolė

Esminiai savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų sporto projektų vykdytojams naudojimo reikalavimai buvo nustatyti Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto projektų finansavimo tvarkos apraše²⁹ ir finansavimo sutartyse³⁰.

²⁸ Mažeikių rajono sporto tarybos 2022-03-17 posėdžio protokolas Nr. 2.

²⁹ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2022-11-25 sprendimas Nr. T1-314 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto projektų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

³⁰ Patvirtinta Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-10-22 įsakymu Nr. A1-2411

Tyrimo metu laikėmės nuostatos, kad Mažeikių rajono savivaldybės biudžeto (toliau – SB) dalinio finansavimo lėšos, skirtos sporto projektų vykdytojams, buvo panaudotos pagal Finansavimo sutarčių nuostatas ir teisės aktų reikalavimus bei užtikrinta jų panaudojimo kontrolė, kai su projektų vykdytojais, kurių įgyvendinamiems sporto projektams skirtos SB lėšos, sudarytos sutartys atitiko Mažeikių rajono savivaldybės teisės aktais nustatytus reikalavimus: sutartyse nurodytas projekto vykdytojas, projekto pavadinimas, skirta lėšų suma, šalių teisės ir pareigos, atsakomybė už sutarties ir kitų teisės aktų nevykdymą, atsiskaitymas už panaudotas lėšas, sutarties galiojimo, pakeitimo ir nutraukimo, ginčų sprendimo sąlygos, kitos nuostatos, padedančios užtikrinti projekto vykdymo ir skirtų lėšų naudojimo teisėtumą³¹; Savivaldybės administracijos su sporto projektų vykdytojais sudarytose Finansavimo sutartyse įrašytos dalinio finansavimo lėšų sumos atitiko Administracijos direktoriaus įsakymais patvirtintas sumas; Savivaldybės administracija pervedė sutartyse nurodytas sumas į finansuojamojo sąskaitą banke pagal pateiktą programos sąmatą³²; Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu paskirtas atsakingas asmuo už sporto projektų vykdytojams skirtų lėšų panaudojimo kontrolės vykdymą; atsakingas asmuo patikrino visų sporto projektų vykdytojų lėšų naudojimo tinkamumą pagal finansavimo sutarčių ir teisės aktų reikalavimus.

Projekto vykdytojas, gavęs finansavimą, turi³³:

- vykdyti išlaidų apskaitą;
- naudojant SB lėšas visoms išlaidoms apmokėti, atsiskaitymus privalo vykdyti ne grynaisiais pinigais;
- atsiskaityti už gautų lėšų panaudojimą Savivaldybės administracijai, pateikdamas metines ataskaitas pagal Finansavimo sutartyje nurodytą datą³⁴;
- Savivaldybės administracijai privalo pateikti projekto išlaidų suvestinę suskirstytą pagal išlaidų rūšis ir nuskanuotas (PDF formatu) buhalterinių dokumentų kopijas (banko sąskaitų išrašai apie atliktas finansines operacijas, sąskaitos faktūros, maistpinigių išmokėjimo žiniaraščiai ir kt.). Išlaidas pateisinančiuose dokumentuose (kvituose, sąskaitose faktūrose, bankiniuose išrašuose) turi būti aiškiai suprantama apmokėjimo paskirtis, mokėtojas, gavėjas; jeigu vykdant projektą buvo patirtos išlaidos, susijusios su kelionių, apgyvendinimo ar panašaus pobūdžio paslaugomis, projekto vykdytojas prie išlaidas pateisinančio dokumento pateikia ir minėtą paslaugą gavusiųjų asmenų vardinius sąrašus;
- projekto vadovas, pasirašęs sutartį su Savivaldybės administracija, atsako už projekto įgyvendinimą ir tikslinį bei teisėtą lėšų panaudojimą³⁵, o nepanaudotas ar visas ne pagal paskirtį panaudotas lėšas ne ginčo tvarka grąžinti Administracijai³⁶.

3.1. Savivaldybės biudžeto dalinio finansavimo lėšos buvo skirtos ir pervestos projektų vykdytojams pagal sudarytų finansavimo sutarčių ir teisės aktų reikalavimus

Tyrimo metu nustatyta, kad 2023 m. 33-iems sporto projektų vykdytojams Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais buvo skirta SB dalinio finansavimo lėšų - 629 400 Eur, iš jų

³¹ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-10-22 įsakymu Nr. A1-2411 patvirtintos Finansavimo sutarties formos reikalavimai.

³² Finansavimo sutarties 4.1 p.

³³ Aprašo 42 p.

³⁴ Finansavimo sutarties 5.3 p.

³⁵ Aprašo 43 p.

³⁶ Finansavimo sutarties 5.5 ir 5.6 p.

profesionaliajam sportui remti – 485 000 Eur. Finansavimo sutartys buvo sudarytos su visais projektų vykdytojais³⁷. Palyginus Administracijos direktoriaus įsakymuose skirtas lėšas su finansavimo sutartyse nurodytomis sumomis neatitikimų nenustatyta. Savivaldybės administracija visiems 33 projektų vykdytojams pervedė finansavimo sutartyse nurodytas sumas iš viso 629 400 Eur į nurodytas sąskaitas banke.

Atkreiptinas dėmesys, kad Direktorius įsakymų, susijusių su lėšų skyrimu sporto projektų vykdymui, preambulėje nurodomi tik bendriniai teisės aktai, tačiau nenurodoma, į ką atsižvelgiant skiriamos biudžeto lėšos, t. y. nenurodomas Aprašas, Sporto tarybos ar Sporto darbo grupės protokolo data ir numeris. Kai kuriuose Direktorius įsakymuose ir finansavimo sutartyse nenurodyti finansuojamų projektų pavadinimai, tik nurodyta, kad lėšos skiriamos projekto vykdytojui sporto veiklos išlaidoms iš dalies finansuoti, pvz.:

- 2023-03-01 įsakymu Nr. A1-309 skirta asociacijai krepšinio klubui Mažeikių „Mažeikiai“ 100 000 Eur;
- 2023-10-04 įsakymu Nr. A1-1370 skirta asociacijai krepšinio klubui Mažeikių „Mažeikiai“ 250 000 Eur;
- 2023-02-27 įsakymu Nr. A1-282 skirta VšĮ „Vip futbolo klubas“ 5 000 Eur;
- 2023-03-13 įsakymu Nr. A1-393 skirta VšĮ „Vip futbolo klubas“ 45 000 Eur;
- 2023-03-29 įsakymu Nr. A1-482 skirta sporto klubui „Kaminaris“ 2 200 Eur;
- 2023-06-19 įsakymu Nr. A1-916 skirta sporto klubui „Dziudas“ 1 200 Eur;
- 2023-11-29 įsakymu Nr. A1-1612 skirta sporto klubui „Dziudas“ 1 200 Eur.

Šie duomenys yra esminiai ir turėtų būti perkelti į vidinius teisės aktus. Tokių lėšų skyrimą, naudojimą, atsiskaitymą, o svarbiausia kontrolę (iš dalies) numato šiuos teisinius santykius reguliuojantis Aprašas, kolegiali darbo grupė³⁸ bei jos nuostatai³⁹.

3.2. Ne visais atvejais projektų vykdytojai (išskyrus profesionalųjį sportą) pateikė ataskaitas apie projektų vykdymui patirtas išlaidas ir visus faktines išlaidas patvirtinančius dokumentus

Patikrinus 2023 m. 29 sporto projektų vykdytojų pateiktas įgyvendinimo ataskaitas ir jų priedus (banko sąskaitų išrašus apie atliktas finansines operacijas, sąskaitas faktūras, maistpinigių išmokėjimo žiniaraščius ir kt.) nustatyta, kad:

- 8 sporto projektų vykdytojai⁴⁰ nepateikė arba pateikė netinkamas ar nepasirašytas patikslintas išlaidų sąmatas pagal jiems skirtą išlaidų sumą⁴¹;

³⁷ Aprašo 38 p.

³⁸ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2022-09-30 sprendimas Nr. T1-271 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. rugsėjo 27 d. sprendimo Nr. T1-267 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės sporto tarybos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo.

³⁹ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. rugsėjo 27 d. sprendimas Nr. T1-267 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės sporto tarybos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“.

⁴⁰ Asociacija Mažeikių aeroklubas, sporto klubas „Kaminaris“ (nepasirašyta), kinkbokso klubas „Okamis“ (netinkama), VšĮ „Olimpo“ sporto centras (be pavadinimo, nepasirašyta), sporto klubas „Dziudas“ 5000,00 Eur (nepasirašyta), 1200,00 Eur ir 1200,00 Eur (nepateikė), asociacija Mažeikių veteranų sporto klubas (netinkama ir nepasirašyta).

⁴¹ Aprašo 40 p.

- 13 sporto projektų vykdytojų⁴² nepateikė projekto išlaidų suvestinės suskirstytos pagal išlaidų rūšis, o 7 – projekto įgyvendinimo ataskaitos⁴³; pasitaikė atveju, kad ataskaitos nepasirašytos nei elektroniniu, nei fiziniu parašu;
- tik 6 projektų vykdytojai pateikė banko sąskaitų išrašus ir tik 4 iš jų tos sąskaitos į kurią buvo pervestos Savivaldybės biudžeto lėšos, o visi likę pateikė mokėjimo nurodymus (pavedimus), nors Apraše nurodyta, kad turi būti pateikti banko išrašai apie atliktas finansines operacijas⁴⁴;
- Asociacija „FK Atmosfera“ iš skirtų 18,0 tūkst. Eur, tinkamai pateisino tik 2,2 tūkst. Eur. Nepateisinta ir/ar netinkamai pateisinta 15,8 tūkst. Eur;
- Asociacija „FC Impulsas“ nepateikė sąskaitų faktūrų už 0,3 tūkst. Eur ir vykdė mokėjimus grynais pinigais⁴⁵;
- Asociacija „FK Žemaitijos lokiai“ pateikė mokėjimus be sąskaitų faktūrų už 0,2 tūkst. Eur;
- Šachmatų klubas „Matas“ pateikė ne klubo vardu išrašytą sąskaitą faktūrą už 0,2 tūkst. Eur;
- Kikbokso klubas „Okamis“ įsigijo ilgalaikį materialųjį turtą už 16,0 tūkst. Eur, kai pagal Aprašą⁴⁶ leidžiama finansuoti tik trumpalaikio turto, kurio vertė mažesnė negu 500 Eur įsigijimą.

3.3. Profesionaliajam sportui skirtų lėšų panaudojimas turi trūkumų

Per 2022-2024 m. profesionaliajam sportui finansuoti iš savivaldybės biudžeto skirta 885,0 tūkst. Eur

2 lentelė: Profesionaliajam sportui skirtos lėšos, Eur

<i>Sporto klubai</i>	<i>2022 metai</i>	<i>2023 metai</i>	<i>2024 metai</i>	<i>Iš viso</i>
Krepšinio klubas Mažeikių „Mažeikiai“	34 000,00	350 000,00	200 000,00	584 000,00
VšĮ „VIP futbolo klubas“	24 000,00	45 000,00	30 000,00	99 000,00
Asociacija „FK Atmosfera“	34 000,00	90 000,00	70 000,00	194 000,00
Stalo teniso klubas „Vijurkas“	8 000,00			8 000,00
VISO:	100 000,00	485 000,00	300 000,00	885 000,00

Šaltinis: Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

3.3.1. Dėl krepšinio klubui Mažeikių „Mažeikiai“ skirtų 100 000 Eur panaudojimo

Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-03-01 įsakymu Nr. A1-309 „Dėl lėšų skyrimo“, 2023-03-01 sudarius finansavimo sutartį Nr. MSK-123 asociacijai krepšinio klubui Mažeikių „Mažeikiai“ skirta 100,0 tūkst. Eur.

⁴² Asociacija „FC Impulsas“, asociacija „Mažeikių aeroklubas“, asociacija „FK Žemaitijos lokiai“ (2 projektai), VšĮ „Mažeikių sporto projektai“, asociacija „FK Atmosfera“, Mažeikių stalo teniso klubas „Vijurkas“, sporto klubas „Dziudas“ (3 projektai), asociacija „Bendraukime“, VšĮ „VIP futbolo klubas“, asociacija „Lietaus vaikai“

⁴³ Aprašo 6 priedas: Mažeikių auto sporto klubas, šachmatų klubas „Matas“, sporto klubas „Dziudas“ (3 projektai), VšĮ „VIP futbolo klubas“, asociacija „Lietaus vaikai“

⁴⁴ Aprašo 42.3 p.

⁴⁵ Aprašo 42.2 p.

⁴⁶ Aprašo 20.7 p.

Įvertinus Krepšinio klubo pateiktą lėšų panaudojimo ataskaitą (2023-12-14), nustatyta, kad sporto veiklos išmokoms ir sportininkų maistpinigiams pateisinti nepateikti maistpinigių ir darbo užmokesčio mokėjimo žiniaraščiai, o pateikti tik mokėjimo pavedimai, pagal kuriuos nėra galimybės nustatyti, kokią sumą sudarė darbo užmokestis ir kiek maistpinigiai, nes pagal Aprašą⁴⁷ darbo užmokestis gali sudaryti ne daugiau kaip 30 proc. projekto išlaidų sumos. Pasirašant finansavimo sutartį, projekto vykdytojas pateikė išlaidų sąmatą pagal jam skirtą išlaidų sumą⁴⁸, kurioje nurodyta, kad darbo užmokesčiui bus panaudota 35,0 tūkst. Eur, t. y. 5,0 tūkst. Eur daugiau.

Prie pateisinamųjų dokumentų nepateiktos Mažeikių sporto mokyklos (1,5 tūkst. Eur), Lietuvos krepšinio lygos (3,0 tūkst. Eur) ir ne visos IĮ „Kalna“ (0,8 tūkst. Eur) sąskaitos faktūros už suteiktas paslaugas.

Atkreiptinas dėmesys, kad Krepšinio klubas šio projekto vykdymo išlaidas apmokėjo iš trijų bankinių sąskaitų (didžioji dalis mokėta iš banko sąskaitos į kurią Savivaldybė pervedė biudžeto lėšas (...3579), o 5,9 tūkst. Eur iš kitų sąskaitų).

3.3.2. Dėl krepšinio klubui Mažeikių „Mažeikiai“ skirtų 250 000 Eur panaudojimo

Po Savivaldybės tarybos sprendimo dėl 2023 m. biudžeto pakeitimo priėmimo (2023-09-20) Krepšinio klubui Administracijos direktoriaus įsakymu⁴⁹ paskirta 250,0 tūkst. Eur. Kadangi lėšos Krepšinio klubui paskirtos nesivadovaujant Tarybos patvirtintu Aprašu, todėl nepateikta ir detali lėšų panaudojimo sąmata pagal kurią būtų galima spręsti kokios numatomos tinkamos finansuoti projekto išlaidos⁵⁰.

Krepšinio klubas pateiktame prašyme⁵¹ dėl 250,0 tūkst. Eur papildomo finansavimo nurodė, kad skirta parama bus panaudota profesionalių sportininkų atlyginimams ir mokesčiams dengti.

Įvertinus Krepšinio klubo pateiktą lėšų panaudojimo ataskaitą (2023-12-20), nustatyta, kad gautos lėšos 250,0 tūkst. Eur panaudotos sekančiai: sporto veiklos išmokos ir maistpinigiai sportininkams – 142,0 tūkst. Eur; Socialinio draudimo įmokos – 5,8 tūkst. Eur; mokesčiai VMI – 38,2 tūkst. Eur; sporto salių nuomai – 4,0 tūkst. Eur; renginių įrangos nuomai – 2,6 tūkst. Eur; maitinimo išlaidos statistams – 1,0 tūkst. Eur; sportininkų apgyvendinimo išlaidos – 15,4 tūkst. Eur; mokesčiai sporto agentams – 18,0 tūkst. Eur, bei LED ekranų įsigijimas – 23,0 tūkst. Eur.

Mūsų nuomone, finansuojant sporto projektus Savivaldybės biudžeto lėšomis, visais atvejais turėtų būti vadovujamasi Savivaldybės tarybos patvirtinto Aprašo nuostatomis.

Atkreiptinas dėmesys, kad Krepšinio klubas šio projekto vykdymo išlaidas apmokėjo iš dviejų bankinių sąskaitų. Tik 6,0 tūkst. Eur mokėta iš banko sąskaitos (...3579) į kurią Savivaldybė pervedė skirtas biudžeto lėšas, o likusi suma mokėta iš kitos sąskaitos (...7386) į kurią visa 250,0 tūkst. Eur suma buvo pervesta gavus lėšas iš Savivaldybės.

⁴⁷ Aprašo 20.10 p.

⁴⁸ Aprašo 40 p.

⁴⁹ Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-10-04 įsakymas Nr. A1-1370 „Dėl lėšų skyrimo“

⁵⁰ Finansavimo sutartis 2023-10-04 Nr. MSK-810 4.1 p.

⁵¹ Prašymas 2023-09-12 „Dėl papildomos paramos skyrimo 2023 metais“

3.3.3. Dėl asociacijai „FK Atmosfera“ skirtų lėšų 90 000 Eur panaudojimo

Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2023-03-10 įsakymu Nr. A1-371 „Dėl lėšų skyrimo“, 2023-03-10 sudarius finansavimo sutartį Nr. MSK-142 asociacijai „FK Atmosfera“ skirta 90,0 tūkst. Eur.

Pasirašant finansavimo sutartį, projekto vykdytojas pateikė išlaidų sąmatą pagal jam skirtą išlaidų sumą⁵², kurioje nurodyta, kad darbo užmokesčiui bus panaudota 50,0 tūkst. Eur, t. y. 23,0 tūkst. Eur daugiau negu leidžiama pagal Aprašą⁵³.

Įvertinus pateiktus pateisinamuosius dokumentus nustatyta, kad:

- nepateikta projekto išlaidų suvestinė suskirstyta pagal išlaidų rūšis;
- iš Savivaldybės biudžeto lėšų darbo užmokesčiui panaudota 50,0 tūkst. Eur, kai buvo galima panaudoti tik 27,0 tūkst. Eur;
- pateiktos lėktuvo bilietų įsigijimo išlaidos už 2,8 tūkst. Eur, kurios patenka į netinkamų finansuoti išlaidų grupę;
- įsigytas ilgalaikis turtas už 2,5 tūkst. Eur, kai pagal Aprašą⁵⁴ galima įsigyti tik įrangą, kurios vertė mažesnė negu 500 Eur;
- pateikti mokėjimai Valstybinei mokesčių inspekcijai už 10,7 tūkst. Eur be pateisinamųjų dokumentų.

Vertinant pagal projekto vykdymo sąmatą, ženkliai išaugo planuotos išlaidos: aprangai – 1,5 tūkst. Eur; apgyvendinimo išlaidoms – 2,3 tūkst. Eur; pirmosios medicininės pagalbos budėjimui varžybų metu stadione – 2,0 tūkst. Eur; apsaugos budėjimui – 0,2 tūkst. Eur; legionierių registracijai – 0,2 tūkst. Eur.

Vadovaujantis Apraše nurodytu tinkamų finansuoti projekto vykdymo išlaidų sąrašu, nustatyta, kad nepateisinta ir/ar netinkamai pateisinta išlaidų suma sudaro 13,9 tūkst. Eur, o netinkamos finansuoti išlaidos 2,8 tūkst. Eur.

Mokėjimai už prekes ir paslaugas buvo vykdomi ne iš tos sąskaitos į kurią Asociacija prašė pervesti skirtas lėšas (...3978), o iš kitų sąskaitų (...9379 ir 9644). Nepateiktas ištisinis banko sąskaitos išrašas, o tik atskiri mokėjimų išrašai.

3.3.4. Dėl VŠĮ „VIP futbolo klubas“ skirtų lėšų 45 000 Eur panaudojimo

Aprašo 5 p. nurodyta, kad lėšos projektams finansuoti skiriamos Administracijos direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į Mažeikių rajono savivaldybės Sporto tarybos nutarimą. Sporto taryba 2023 m. vasario 21 d. priėmė sprendimą skirti VŠĮ „VIP futbolo klubas“ 45,0 tūkst. Eur. Finansavimo sutartis Nr. MSK-130 pasirašyta 2023 m. kovo 7 d., t. y. ankščiau negu Administracijos direktorius 2023 m. kovo 13 d. išleido įsakymą Nr. A1-393 dėl lėšų paskyrimo.

Įvertinus pateiktus pateisinamuosius dokumentus nustatyta, kad:

- nepateikta projekto išlaidų suvestinė suskirstyta pagal išlaidų rūšis;
- nepateiktas ištisinis banko sąskaitos išrašas, o tik atskiri mokėjimų išrašai;

⁵² Aprašo 40 p.

⁵³ Aprašo 20.10 p.

⁵⁴ Aprašo 20.7 p.

- iš Savivaldybės biudžeto lėšų kompensuotos netinkamos finansuoti projekto vykdymo išlaidos 2,8 tūkst. Eur, kurios pagal Aprašą⁵⁵ priskiriamos prie administracinių išlaidų, t. y. darbo užmokestis įstaigos direktorei ir išlaidos už apskaitos tvarkymą.

Vertinant pagal projekto vykdymo sąmatą, ženkliai išaugo planuotos išlaidos maistpinigiams – 28,9 tūkst. Eur.

3.4. Neužtikrinta savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų sporto projektų vykdytojams, naudojimo pagal teisės aktų ir sutarčių reikalavimus kontrolė

Pagal Aprašo 6 p. paraiškų atranką organizuoja Administracija. Direktorius savo įsakymuose paveda Švietimo, kultūros ir sporto skyriui (toliau – Skyrius) parengti finansavimo sutarties projektą ir kontroliuoti šios sutarties vykdymą. Apraše taip pat numatyta, kad keičiant išlaidų sąmatą, ar po projekto įgyvendinimo ataskaitos teikiamos Savivaldybės už sportą atsakingam skyriui (2022 m. 41, 44 ir 45 p.). Šio Skyriaus nuostatų⁵⁶ 7.24.-7.26. p. numatytas sporto veiklų koordinavimas, tačiau atskiru Direktorius įsakymu, paraiškų atrankos organizatorius nebuvo paskirtas, o dokumentus vertino vyriausiasis specialistas (toliau – Vyr. spec.), kurio pareigybės aprašyme atsispindi su sporto veikla susijusios funkcijos⁵⁷, t. y. pareigybės aprašymo 23. p. numatyta, kad šis Vyr. spec. „koordinuoja Mažeikių rajono sporto klubų, sporto mokyklos bei kitų sporto institucijų veiklą“, kitaip tariant – sporto klausimais derina nustatytus tikslingus santykius tarp tam tikrų veiksmų.

Aprašo 24 p. numato kad „paraiškos administracinės atitikties įvertinimą (2 priedas) atlieka Atrankos administratorius“, jo funkcijos taip pat numatytos ir Aprašo 32 ir 33 p. Kaip minėta aukščiau toks asmuo nebuvo paskirtas, šios funkcijos nenumatytos ir Vyr. spec. pareigybės aprašyme ar Skyriaus nuostatuose. Po Administracijos struktūros pasikeitimo (2024 m.), Vyr. spec. patvirtintas naujas pareigybės aprašymas, kurio 14 p. nurodyta, kad „dalyvauja komisijų ir darbo grupių, kurių nariu paskirtas, darbe“. Savivaldybės tarybos sprendimuose, kai tvirtinta Sporto tarybos sudėtis toks asmuo paskirtas nebuvo, tik 2023 m. į komisiją įtrauktas ir Vyr. spec.. Pagal 2019 m. Sporto tarybos nuostatų⁵⁸ (galiojo iki 2023-10-18) 7 p. „Sporto tarybos sekretoriaus pareigas eina Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtas valstybės tarnautojas arba darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį (kūno kultūros ir sporto veiklos sritį koordinuojantis specialistas). Šių funkcijų vykdymas specialistui nustatomas pareigybės aprašyme arba atskiru Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu. Sporto tarybos sekretorius neturi Sporto tarybos nario teisių“. Dėl to, Vyr. spec., Sporto tarybos darbe galėjo atlikti tik sekretoriaus pareigas, kur pagal protokolus ir matyti, kad jas ir atliko, tačiau be atskiro Direktorius paskyrimo neturėjo įgaliojimų atlikti atrankos administratoriaus veiksmų.

Tiek 2022 metais, tiek 2024 metais naujai patvirtintame tvarkos Apraše skiriamas nepakankamas dėmesys sudarytų finansavimo sutarčių įgyvendinimo priežiūrai ir kontrolei. Tik viename iš Aprašo punktų⁵⁹ nurodyta, kad projekto vykdytojas, įgyvendinęs projektą, Savivaldybės administracijos už sportą atsakingam skyriui pateikia projekto dalinio finansavimo veiklos

⁵⁵ Aprašo 21.17 p.

⁵⁶ Mažeikių rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus 2022-10-26 įsakymas Nr. A1-2172.

⁵⁷ Mažeikių rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus 2022-06-30 įsakymas Nr. A1-145.

⁵⁸ Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2019-09-27 sprendimas Nr. T1-267 „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės sporto tarybos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“

⁵⁹ Aprašo 44 p. (2023 m.); 51 p. (2024 m.)

ataskaitą⁶⁰. Apraše⁶¹ nurodyta, kad projekto vadovas, pasirašęs sutartį su Savivaldybės administracija, atsako už projekto įgyvendinimą ir tikslinį bei teisėtą lėšų panaudojimą.

Nei Apraše, nei atskiru dokumentu nėra patvirtinta sporto projektų įgyvendinimo priežiūros ir kontrolės vykdymo tvarka: kas ją atlieka, kaip atlieka, kada atlieka, kaip apiforminami priežiūros rezultatai, kam jie pateikiami ir t. t.

Pagal Finansavimo sutarties 5.3 p. projekto vykdytojai įpareigoti pateikti Administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriui Finansų ministerijos patvirtintą biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos formą Nr. 2 ir išlaidas pagrindžiančių dokumentų kopijas. Kaip jau minėta Skyriaus vieno iš Vyr. spec. pareigybės aprašyme yra numatyta funkcija tik koordinuoti Mažeikių rajono sporto klubų veiklą, bet ne kontroliuoti, todėl stebimi atvejai, kai netinkamai kontroliuojami finansavimo sutartimi vykdytini įsipareigojimai, nors Direktorius savo įsakymuose paveda – Skyriui „parengti finansavimo sutarties projektą ir kontroliuoti šios sutarties vykdymą“ tačiau konkretaus asmens nepaskiria, o pareigybės aprašyme jokiam specialistui ši funkcija nepriskirta.

Tyrimo metu nustatyti dalykai ir lėšų panaudojimo ne pagal paskirtį atvejai rodo, kad sporto projektų vykdytojams skirtų SB lėšų panaudojimo kontrolė nebuvo pakankama. Lėšų panaudojimo kontrolė negalėjo būti tinkamai atlikta, nes nebuvo paskirtas už lėšų panaudojimo kontrolės atlikimą atsakingas asmuo, nenustatytas tinkamas kontrolės atlikimo laikas ir detalios kontrolės atlikimo procedūros.

⁶⁰ Aprašo 6 priedas

⁶¹ Aprašo 43 p. (2023 m.); 50 p. (2024 m.)

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris išvadoje	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data
1	2	3	4	5
1.	Paskirti atsakingą asmenį už sporto projektų vykdytojų paraiškų ir jų priedų administracinės atitikties vertinimą	Savivaldybės administracija	Bus paskirtas atsakingas asmuo iš Kultūros, sporto ir paveldosaugos skyriaus	Iki 2025-03-01
2.	Paskirti atsakingą asmenį už sporto projektų įgyvendinimo priežiūros vykdymą, nustatyti detalias priskirtas kontrolės procedūras, tikrinimo periodiškumą bei atskaitingumą už sporto projektų vykdytojų veiklos vykdymo vietose atliktos priežiūros rezultatus	Savivaldybės administracija	Bus paskirtas atsakingas asmuo, numatant priskirtas kontrolės procedūras	Iki 2025-03-01
3.	Patvirtinti sporto projektų įgyvendinimo priežiūros ir kontrolės vykdymo tvarką ir paskirti atsakingą asmenį už Savivaldybės biudžeto lėšų, skirtų sporto projektų vykdytojams, naudojimo kontrolę, nustatyti detalias kontrolės procedūras, atsakomybę, atskaitomybę ir kontrolės atlikimo terminus.	Savivaldybės administracija	Bus patvirtinta sporto projektų įgyvendinimo priežiūros ir kontrolės vykdymo tvarka, sudaryta darbo grupė, kuri kontroliuos Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimą.	Iki 2025-03-01
4.	Siekiant, kad visi potencialūs sporto projektų vykdytojai dalyvautų konkurse ir turėtų galimybę gauti visą skelbtiną informaciją, vietinėje spaudoje ir savivaldybės internetinėje svetainėje skelbti informaciją apie organizuojamą sporto projektų atrankos konkursą bei kvietimą teikti paraiškas sporto projektų daliniam finansavimui gauti.	Savivaldybės administracija	Kvietimai apie organizuojamą sporto projektų atrankos konkursą bei kvietimą teikti paraiškas sporto projektų daliniam finansavimui gauti skelbiami savivaldybės internetinėje www.mazeikiai.lt , socialinėje erdvėje, buvę pareiškėjai kviečiami elektroniniu paštu asmeniškai. Ateityje, atsižvelgiant į rekomendacijas, kvietimą skelbsime ir vietinėje spaudoje.	Iki 2025-03-01

5.	Įvertinti sporto projektų vykdytojų nepateisintas ir/ar netinkamai pateisintas ir netinkamas finansuoti išlaidas ir spręsti dėl tokių lėšų grąžinimo į Savivaldybės biudžetą.	Savivaldybės administracija	Sporto projektų vykdytojų nepateisintas ir/ar netinkamai pateisintas ir netinkamas finansuoti išlaidas įvertins suformuota darbo grupė	Iki 2025-03-01
Atstovai ryšiams, atsakingi už Savivaldybės kontrolieriaus informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Kultūros, sporto ir paveldosaugos skyriaus vedėjo pavaduotoja Reda Guerrero.				

Savivaldybės kontrolierė

Alma Karvelienė

Kontrolieriaus pavaduotoja

Loreta Dimienė

Vyresnioji patarėja

Dalia Pūnienė